

บทที่ 6

สรุป ปัญหาที่เกิดจากการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้เกี่ยวกับเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรของสตรีไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ทฤษฎีดังนี้คือ ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory) ทฤษฎีพัฒนาการ (Developmental Theory) ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Basic Needs) ทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคม (Social Psychological Theory) และทฤษฎีเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) และใช้ระเบียบวิธีวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา (Anthropological Fieldwork) ที่เน้นเทคนิควิจัยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) สตรีไทยเชื้อสายจีนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ย่านสำเพ็ง เขาวราช หัวแยกพลับพลาไชย สวนมะลิ เป็นต้น

งานวิจัยนี้มีสมมติฐานจำนวน 5 ข้อ ดังนี้

1. มารดาที่มีการศึกษาสูงจะประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรมากกว่ามารดาที่มีการศึกษาค่ำ
2. มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงจะประสบผลสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรมากกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่มั่นคง
3. มารดาที่มีรายได้สูงจะประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรมากกว่ามารดาที่มีรายได้ต่ำ
4. มารดาที่มีจำนวนบุตรน้อยจะประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรมากกว่ามารดาที่มีจำนวนบุตรมาก
5. มารดาที่มีเพื่อนบ้านช่วยเหลือเกื้อกูลกันจะประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรมากกว่ามารดาที่มีเพื่อนบ้านไม่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน 3 ข้อคือ ข้อ 1-3

ปัญหาที่เกิดจากการทำวิจัย

1. ปัญหาในการค้นหากลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยต้องใช้เวลาานพอสมควรกว่าจะได้กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือ
2. ปัญหาในการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง โดยทั่วไปผู้วิจัยต้องอาศัยการแนะนำจากเพื่อน หรือคนรู้จัก เพื่อเข้าถึงผู้ให้ข่าวสำคัญ
3. ปัญหาในกลุ่มตัวอย่างมีเวลาให้น้อย ผู้วิจัยต้องพยายามไปสัมภาษณ์เป็นเวลาหลายครั้ง จึงได้ข้อมูลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ผู้ให้ข่าวสำคัญจำนวนหนึ่งไม่ใช้เวลาผู้วิจัย ไม่ชอบให้ถามเรื่องส่วนตัว ตอบคำถามแบบปิดบังซ่อนเร้น ตอบแบบเสียไม่ได้ และตอบแบบให้ข้อมูลน้อยมาก หลังจากสัมภาษณ์ได้เพียงครั้งเดียว ผู้วิจัยจึงตัดผู้ให้ข่าวที่มีลักษณะดังกล่าวออกทั้งหมด

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เฉพาะสตรีผู้เป็นภริยาเท่านั้น ถ้าได้สัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ให้ข่าวสำคัญ เช่น สามีนุกลูก หรือสมาชิกในบ้านเพิ่มขึ้น จะทำให้ได้ข้อมูลกว้างขวางและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ผู้วิจัยใช้การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) ได้อย่างไม่เต็มที่ เพราะมีเวลาจำกัด ถ้าผู้วิจัยมีโอกาสได้คลุกคลี สนทนสนม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ให้สัมภาษณ์ (rapport) ก็จะสามารถเก็บข้อมูลได้มากขึ้น
3. ผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informants) มีจำนวนน้อยไป ควรจะมีจำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญให้มากกว่านี้ และกระจายพื้นที่ออกไป จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ขึ้น
4. ควรทำการศึกษาการอบรมเลี้ยงดูบุตรของสตรีไทยเชื้อสายอื่นๆ ในครอบครัววัย 60 ปีขึ้นไป แล้วนำมาเปรียบเทียบกับสตรีไทยเชื้อสายจีนในครอบครัววัย 60 ปีขึ้นไป เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างและความคล้ายคลึงกัน
5. ในการออกภาคสนามทางมานุษยวิทยา ควรมีของกำนัลติดมือไปฝาก เมื่อถึงคราวเทศกาล เช่น ปีใหม่ ควรส่งบัตรอวยพรไปให้ ซึ่งผู้ให้ข่าวสำคัญจะรู้สึกซาบซึ้งใจมาก

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากการศึกษาเรื่องนี้สามารถที่จะให้คำแนะนำกับคนไทยหรือคนไทยเชื้อสายจีนที่ต้องการเลี้ยงลูกให้ประสบความสำเร็จว่า ควรจะเลี้ยงลูกแบบนี้ กล่าวคือ นอกจากจะต้องเลี้ยงดูบุตรให้มีการพัฒนาด้านร่างกาย เช่น อาหารมีประโยชน์ ความสะอาด การออกกำลังกาย มีการพัฒนาด้านอารมณ์และสังคม เช่น ช่วยตัวเองและผู้อื่น มีมารยาท ร่าเริง มีการพัฒนาด้านสติปัญญา เช่น ขยันเรียน กล้าพูด กล้าทำ และมีการพัฒนาด้านจริยธรรม เช่น มีเมตตา กตัญญู ตักบาตร ฟังธรรม ซึ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวกับพัฒนาการของลูก ยังมีปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงดูบุตรอีก 3 ประการคือ มารดาที่มีการศึกษาสูง มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง และมารดาที่มีรายได้สูง ซึ่งนักพัฒนาหรือนักสังคมสงเคราะห์สามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตรของชาวไทยได้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย